

شماره ۳۸/۳ - ۷۴

تاریخ ۷۴/۲/۹

پیوست دارد

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی
دفتر رئیس

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۵۳۴۴۳ مورخ ۱۳۷۳/۱۲/۴ دولت در خصوص
تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و
انتخاب شهرداران که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ
۱۳۷۴/۲/۳ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب
رسیده است در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت
رسیدگی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال
می شود.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

بمکمل

لایحه تشکیلات ، وظایف و انتخابات شوراهای
اسلامی کشوری و انتخاب شهرداران

فصل اول - تشکیلات

ماده ۱ - به منظور پیشبرد سریع برنامه های اجتماعی ، اقتصادی ، عمرانی ، بهداشتی ، فرهنگی ، آموزشی ، پرورشی و سایر امور رفاهی از طریق همکاری مردم و نظارت بر امور روستا ، دهستان ، شهر و شهرک ، شوراهایی به نام شورای اسلامی روستا ، دهستان ، شهر و شهرک بر اساس مقررات این قانون تشکیل می شود.

ماده ۲ - مقصود از «شورا» در این قانون شوراهای اسلامی روستا ، دهستان ، شهر و شهرک می باشد.

ماده ۳ - دوره فعالیت هر شورا از تاریخ تشکیل چهار سال خواهد بود و انتخاب مجدد آنان بلامانع است.

ماده ۴ - تعداد اعضای شورای اسلامی روستاهای تا ۱۵۰۰ نفر جمعیت سه نفر و روستاهای بیش از ۱۵۰۰ نفر جمعیت و دهستان پنج نفر خواهد بود.

ماده ۵ - در هر دهستان شورای دهستان با اکثریت نسبی از بین نمایندگان منتخب شوراهای روستاهای واقع در محدوده دهستان تشکیل می شود و در صورتی که عضو معرفی شده از شورای روستا به عضویت اصلی و علی البدل شورای دهستان انتخاب شود از عضویت شورای روستا خارج نخواهد شد.

ماده ۶ - شورای دهستان پس از تشکیل حداقل سه چهارم شوراهای روستاهای تابع دهستان تشکیل می گردد.

تبصره - از یک روستا بیش از یک نفر نباید در شورای دهستان حضور داشته باشد و در صورتیکه تعداد روستاهای دهستان

بمبار

- ۲ -

کمبر از پنج روستا باشد اعضا شورای دهستان از میان مجموعه
اعضای شوراهای روستاها انتخاب خواهند شد ونهایت حداقل باید
از هر روستا یک نفر انتخاب گردد.

ماده ۷ - تعداد اعضای شوراهای اسلامی شهر و شهرک به شرح
زیر تعیین می‌شود:

الف - شهر تهران ، ۱۵ نفر .

ب - شهرهای بیش از یک میلیون نفر جمعیت ، ۱۱ نفر .

ج - شهرهای از ۲۰۰ هزار تا یک میلیون نفر جمعیت ، ۹ نفر .

د - شهرهای بیش از ۵۰ هزار تا دویست هزار نفر جمعیت ، ۷ نفر .

هـ - سایر شهرها ، ۵ نفر .

و - شهرک‌ها از دویست خانوار تا هزار خانوار ، سه نفر و

از هزار خانوار به بالا ، ۵ نفر .

تبصره - ملاک تشخیص جمعیت هر شهر و روستا آخرین سرشماری
جمعیتی خواهد بود .

ماده ۸ - تعداد اعضای علی‌البدل شوراهای از دو تا شش نفر به
تناسب تعداد اعضای اصلی هر شورا با اولویت از لحاظ تعداد
آراء بعد از حائزین اکثریت قرار می‌گیرند .

در صورتی که تعداد داوطلبان کمتر از مجموع اعضای اصلی و
علی‌البدل باشد تعداد مزاد بر اعضای اصلی به عنوان اعضای علی‌البدل
انتخاب می‌شوند و در صورتیکه تعداد داوطلبان برای تشکیل شورا کمتر از
تعداد اعضاء اصلی باشد انتخابات برگزار نخواهد شد .

ماده ۹ - هرگاه عضو یا اعضای به هر دلیل از عضویت شورا
خارج شوند ، از اعضای علی‌البدل برای عضویت در شورا به ترتیب
آراء دعوت میشود .

ماده ۱۰ - نمایندگان مجلس شورای اسلامی ، استانداران ،

تعالیه

- ۳ -

فرمانداران ، بخشداران ، دهداران ، دهیاران و مدیران کل و روسای ادارات می‌توانند در جلسات شورای اسلامی حوزه مسوولیت خود بدون حق رای شرکت کنند.

تبصره - شوراها در صورت ضرورت و بنا به دعوت دهیار، دهدار، بخشدار و فرماندار ذیربط موظف به تشکیل جلسه فوق‌العاده می‌باشند. این دعوت باید کتبی و با تعیین وقت قبلی و ذکر دستور جلسه باشد.

ماده ۱۱- در صورت دعوت شوراها و اسلامی روستا از دهیار، دهستان از دهدار، شهرکها و شهرهای واقع در محدوده بخش از بخشدار و شهر مرکز شهرستان از فرماندار، مقامات مذکور موظف به شرکت در جلسات شورای مربوط می‌باشند. این دعوت باید کتبی و با تعیین وقت قبلی و ذکر دستور جلسه انجام پذیرد. در صورت خود داری مقامات مذکور از شرکت در جلسات شورای مربوط بدون عذر موجه، توسط مسوول مافوق کتبا " مورد تذکر و در صورت تکرار مورد توبیخ قرار خواهند گرفت.

ماده ۱۲- شورای روستا و شورای دهستان در واحدها و عناصری از تقسیمات کشوری تشکیل میشود که به ترتیب طبق مواد ۲ و ۳ قانون تعاریف و ضوابط تقسیمات کشوری به نام روستا و دهستان شناخته شده باشند.

ماده ۱۳- در مجتمع‌های مسکونی واقع در خارج از محدوده قانونی و حریم شهرها و روستاها که واحدهای مسکونی آن به صورت مستقل یا آپارتمان قابل تملک اشخاص باشد و طبق مقررات شهرک خوانده شود شورائی به نام شورای اسلامی شهرک تشکیل میگردد.

تبصره - مکانهای جمعیتی خارج از محدوده قانونی و حریم شهر که حداقل دارای ۲۰۰ خانوار بوده و عرفاً شهرک نامیده میشود

بیت

- ۴ -

بنا به تشخیص وزارت کشور و صرفاً به جهت ایجاد شورای اسلامی مشمول انجام امر انتخابات شورای اسلامی شهرک شده و وظایف و اختیارات مندرج در این قانون مربوط به شورای شهرک در آن اجرا و سایر مقررات مربوط به آن مکان تابع مقررات خاص خود میباشد.

ماده ۱۴ - هر فرد میتواند فقط عضو یک شورا باشد.

تبصره - اعضای شورای اسلامی روستا که به عضویت اصلی یا علی‌البدل شورای اسلامی دهستان انتخاب میشوند از شمول این ماده مستثنی هستند.

ماده ۱۵ - جلسات شوراها با حضور دوسوم اعضای اصلی رسمیت می‌یابد و تصمیمات به اکثریت مطلق آرای حاضرین معتبر می‌باشد.

ماده ۱۶ - اولین جلسه شوراها ظرف یک هفته بعد از قسطی شدن انتخابات به دعوت مسوولین واحدهای تقسیمات کشوری حوزه‌های انتخابیه یا به ریاست مسن‌ترین اعضا تشکیل میشود و از بین خود یک رئیس و یک نایب رئیس و حداقل یک منشی انتخاب می‌نمایند.

فصل دوم - انتخابات

الف - کیفیت انتخابات

ماده ۱۷ - انتخاب اعضای شورای روستا و شهر و شهرک به صورت مستقیم ، عمومی ، با رای مخفی و اکثریت نسبی آرا خواهد بود.

تبصره - در صورتی که آرای دو یا چند نفر از داوطلبان مساوی باشد اولویت با ایشارگران میباشد و در صورت عدم افراد مذکور اولویت با فرد یا افرادی است که دارای مدرک تحصیلی بالاتر هستند

تعالیه

- ۵ -

و در صورت یکسان بودن مدرک تحصیلی ملاک انتخاب قرعه است.
ماده ۱۸- در هرنوبت انتخابات هر شخص واجد شرایط حق دارد فقط یک بار در یک شعبه اخذ رای با ارائه شناسنامه رای دهد.
ماده ۱۹- در موارد زیر برگهای رای باطل میشود ولی جزو آرای ماخوذه محسوب میگردد و مراتب در صورتجلسه قید و برگهای رای مذکور ضمیمه صورتجلسه خواهد شد:

الف - آرا ناخوانا باشد.

ب - آرائی که از طریق خرید و فروش به دست آمده باشد.

ج - آرائی که دارای نام رای دهنده یا امضا یا اثر انگشت وی باشد.

د - آرائی که کلا حاوی اسامی غیر از نامزدهای تأیید شده باشد.

هـ - آرائی که سفید به صندوق ریخته شده باشد.

تبصره - چنانچه برگ رای مشتمل بر اسامی خوانا و ناخوانا باشد فقط اسامی ناخوانا باطل خواهد بود.

ماده ۲۰- در موارد زیر برگهای رای باطل میشود و جزو آرای ماخوذه محسوب نمیگردد و مراتب در صورتجلسه قید و برگهای رای مذکور ضمیمه صورتجلسه خواهد شد:

الف - کل آرای صندوقی که فاقد لاک و مهر انتخاباتی باشد.

ب - کل آرای مندرج در صورت جلسه ای که صندوق اخذ رای آن فاقد اوراق رای یا برگهای تعرفه باشد.

ج - آرائی که زائد بر تعداد تعرفه باشد.

د - آرائی که فاقد مهر انتخاباتی باشد.

هـ- آرائی که روی ورقهای غیر از برگ رای انتخاباتی نوشته شده باشد.

و - آرای کسانی که به سن قانونی رای دادن نرسیده باشند.

- ز - آرائی که با شناسنامه افراد فوت شده یا غیر ایرانی اخذ شده باشد.
- ح - آرائی که با شناسنامه غیر یا جعلی اخذ شده باشد.
- ط - آرائی که با شناسنامه کسانی که حضور ندارند اخذ شده باشد.
- ی - آرائی که از طریق تهدید به دست آمده باشد.
- ک - آرائی که با تقلب و تزویر "در تعرفه‌ها، آراء، صورتجلسه‌ها و شمارش" به دست آمده باشد.
- تبصره ۱- آرای زاید مذکور در بند ج به قید قرعه از کل برگهای رای کسر میشود.
- تبصره ۲- چنانچه احراز شود که رای دهنده بیش از یک برگ رای به صندوق ریخته باشد، همه اوراق وی باطل است و جزو آرای مآخوذه محسوب نخواهد شد.
- ماده ۲۱- در صورتی که در برگ رای علاوه بر اسامی نامزدهای تأیید شده اسامی دیگر نوشته شده باشد، برگ رای باطل نیست و فقط اسامی اضافه خوانده نمیشود.
- ماده ۲۲- در صورتی که اسامی نوشته شده در برگ رای بیش از تعداد لازم باشد، اسامی اضافه از آخر خوانده نمیشود.
- ماده ۲۳- در صورتی که در برگ رای نام یک داوطلب چند بار نوشته شده باشد فقط یک رای برای او محسوب میشود.
- ماده ۲۴- در حوزه‌های انتخابیه‌ای که تا ده نفر نامزد انتخاباتی داشته باشد نامزدها میتوانند به تنهایی یا اشتراک برای هر یک از شعبه‌های شیت نام و اخذ رای و در حوزه‌های انتخابیه‌ای که بیش از ده نفر نامزد داشته باشد برای هر پنج شعبه شیت نام و اخذ رای یک نفر نماینده جهت حضور در محل شعب اخذ رای به هیات اجرایی معرفی نمایند.

بیت

- ۷ -

تبصره - چنانچه نمایندگان کاندیدها تخلفی در شعب اخذ رای مشاهده نمایند بدون دخالت مراتب را به هیات اجرائی و نظارت کتبا اعلام خواهند نمود.

ب - شرایط انتخاب کنندگان و انتخاب شوندگان

ماده ۲۵ - انتخاب کنندگان باید دارای شرایط زیر باشند:

- ۱- تابعیت کشور جمهوری اسلامی ایران .
- ۲- حداقل سن ۱۵ سال تمام در روز اخذ رای .
- ۳- سکونت حداقل یک سال در محل اخذ رای، به استثنای شهرهای بالای یکصد هزار نفر جمعیت .

تبصره - کسانی که محل کار آنان خارج از محدوده حوزه انتخابیه باشد ولی افراد تحت تکفل آنان مانند همسر و فرزندان حداقل یک سال قبل از انتخابات در حوزه انتخابیه سکونت داشته باشند میتوانند در همان حوزه رای دهند.

ماده ۲۶ - انتخاب شوندگان هنگام ثبت نام باید دارای شرایط زیر باشند:

- الف - تابعیت کشور جمهوری اسلامی ایران .
 - ب - حداقل سن ۲۵ سال تمام .
 - ج - سکونت حداقل یک سال متصل به زمان اخذ رای در محل .
 - د - اعتقاد و التزام عملی به اسلام و ولایت مطلقه فقیه .
 - هـ - ابراز وفاداری به قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران .
 - و - دارا بودن سواد خواندن و نوشتن به اندازه کافی .
- تبصره ۱ - اقلیتهای دینی شناخته شده در قانون اساسی به جای اسلام باید به اصول دین خود اعتقاد و التزام عملی داشته باشند.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره

تاریخ

پوست

بسم الله

- ۸ -

تبصره ۲- اعضای شوراها باید در محدوده حوزه انتخابیه خود سکونت اختیار نمایند. تغییر محل سکونت هر یک از اعضای شورا از محدوده حوزه انتخابیه به خارج از آن موجب سلب عضویت خواهد شد.

ماده ۲۷- اعضای هیاتهای اجرائی و نظارت انتخابات شوراها از داوطلب شدن در حوزه های انتخابیه تحت مسوولیت خود محرومند.

ماده ۲۸- اشخاص زیر به واسطه مقام و شغل خود از داوطلب شدن برای شوراهای اسلامی به ترتیب ذیل محرومند :

۱- رئیس جمهور و مشاورین و معاونین وی ، وزراء ، معاونین و مشاورین آنان ، نمایندگان مجلس شورای اسلامی، اعضای شورای نگهبان ، رئیس قوه قضائیه و معاونین و مشاورین وی، رئیس دیوان عالی کشور، دادستان کل کشور و معاونین و مشاورین آنان، رئیس دیوان عدالت اداری، رئیس سازمان بازرسی کل کشور، شاغلین نیروهای مسلح، روسای سازمانها و ادارات عقیدتی سیاسی نیروهای مسلح، رئیس سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران و معاونین وی، روسا و سرپرستان سازمانهای دولتی ، رئیس دانشگاه آزاد اسلامی، روسای کل و مدیران عامل بانکها، رئیس جمعیت هلال احمر و معاونین وی، رئیس بنیاد مستضعفان و جانبازان، سرپرست بنیاد شهید، سرپرست بنیاد مسکن، سرپرست کمیته امداد امام، روسای سازمانها، مدیران عامل شرکتهای دولتی (مانند شرکت مخابرات ، دخانیات ...)، سرپرست نهضت سواد آموزی، رئیس سازمان نظام پزشکی ایران، مدیران کل تشکیلات ستادی وزارتخانهها و سازمانها و ادارات دولتی وسایر روسا، مدیران و سرپرستانی که حوزه مسوولیت آنان به کل کشور تسری دارد، از عضویت در شوراهای اسلامی سراسر کشور محرومند مگر آنکه دو ماه قبل از ثبت نام از سمت خود استعفا نموده و به هیچ وجه در آن پست شاغل نباشند.

بمقاله

- ۹ -

۲- استانداران و معاونین و مشاورین آنان، فرمانداران و معاونین آنان، بخشداران، دهداران، مدیران کل ادارات استانداری، مدیران کل، سرپرستان ادارات کل، معاونین ادارات کل، دادستانها، دادیارها، بازپرسها، قضات، روسای دانشگاهها، روسای بانکها، روسا، سرپرستان و معاونین سازمانها و شرکتهای دولتی و نهادهای و موسسات دولتی و یا وابسته به دولت که از بودجه عمومی به هر مقدار استفاده می نمایند و سایر روسا، مدیران و سرپرستان استان، شهرستان، بخش و دهستان به ترتیب از عضویت در شوراهای اسلامی واقع در محدوده استان، شهرستان، بخش و یا دهستان محرومند، مگر آنکه دوماه قبل از ثبت نام از سمت خود استعفا نموده و به هیچ وجه در آن پست شاغل نباشند.

۳- شهرداران و مدیران مناطق و موسسات و شرکتهای وابسته و شاغلین در شهرداری و موسسات و شرکتهای وابسته به آن از عضویت در شورای اسلامی شهر محل خدمت محرومند، مگر آنکه دو ماه قبل از ثبت نام از سمت خود استعفا نموده و به هیچ وجه در آن پست شاغل نباشند.

ماده ۲۹ - اشخاص زیر از داوطلب شدن برای عضویت در شوراها محرومند:

الف - کسانی که درجهت تحکیم مبانی رژیم سابق نقش موثر و فعال داشته اند به تشخیص مراجع ذیصلاح.

ب - کسانی که به جرم غصب اموال عمومی محکوم شده اند.

ج - وابستگان تشکیلاتی به احزاب، سازمانها و گروههایی

که غیرقانونی بودن آنها از طرف مراجع صالحه اعلام شده باشد.

د - کسانی که به جرم اقدام برضد جمهوری اسلامی ایران محکوم

تعالی

- ۱۵ -

شده اند.

- ه - محکومین به ارتداد به حکم محاکم صالح قضایی ،
و - محکومین به حدود شرعی .
ز - محکومین به خیانت و کلاهبرداری و غصب اموال دیگران
به حکم محاکم صالح قضایی .
ح - مشهوران به فساد و متجاهران به فسق ،
ط - قاچاقچیان مواد مخدر و معتادان به این مواد .
ی - مجبوران و کسانی که به حکم دادگاه مشمول اصل (۴۹)
قانون اساسی باشند .
ک - وابستگان به رژیم گذشته از قبیل (اعضای انجمنهای ده ،
شهر ، شهرستان و استان و خانه های انصاف ، روسای کانونهای حزب
رستاخیز و حزب ایران نوین و نمایندگان مجلسهای سنا و شورای ملی
سابق ، کدخدایان و خوانین وابسته به رژیم گذشته) .
ماده ۳۰ - هیچ یک از داوطلبان عضویت در شوراها نمی توانند
همزمان در بیش از یک حوزه انتخابیه بعنوان داوطلب عضویت
در شورا ثبت نام نمایند ، در غیر این صورت اسم آنان از فهرست
داوطلبان حذف و از آن تاریخ به مدت چهار سال از داوطلب شدن
در انتخابات شوراها محروم می گردند .
ماده ۳۱ - در صورتی که هریک از شوراها به علت فوت ، استعفاء
یا سلب عضویت اعضای اصلی و علی البدل ، فاقد حد نصاب لازم
برای تشکیل جلسه گردد و بیش از شش ماه به پایان دوره مانده
باشد وزارت کشور موظف است حداکثر ظرف دو ماه انتخابات
میان دوره ای جهت تکمیل تعداد اعضای اصلی و علی البدل و ادامه
فعالیت آن را برگزار نماید .

ج - هیات اجرایی و وظایف آنها

ماده ۳۲ - به منظور برگزاری انتخابات شوراهای اسلامی شهر و شهرک، هیات اجرایی شهرستان، به ریاست فرماندار و عضویت بالاترین مقام قضایی محل، رئیس اداره ثبت احوال، رئیس اداره آموزش و پرورش و هفت نفر از معتمدان محدوده شهرستان تشکیل می‌شود.

تبصره - برای تعیین هفت نفر معتمدان هیات اجرایی، فرماندار ۲۵ نفر از معتمدان اقشار مختلف مردم از کلیه شهرها و شهرکهای محدوده شهرستان را انتخاب و پس از تایید هیات نظارت شهرستان، از آنان دعوت بعمل می‌آورد.

ماده ۳۳ - برای برگزاری انتخابات شوراهای روستا، هیات اجرایی بخش به ریاست بخشدار و عضویت نمایندگان دستگاههای مذکور در ماده (۳۲) و مسوول جهادسازندگی بخش و یا معاون مدیر جهاد سازندگی شهرستان و شش نفر از معتمدان محدوده بخش تشکیل می‌شود.

تبصره - برای تعیین شش نفر معتمدان هیات اجرایی، بخشدار ۲۵ نفر از معتمدان اقشار مختلف مردم از روستاهای محدوده بخش را انتخاب و پس از تایید هیات نظارت بخش، از آنها دعوت بعمل می‌آورد.

ماده ۳۴ - معتمدان منتخب موضوع مواد ۳۲ و ۳۳ به دعوت فرماندار و بخشدار (یا نماینده وی) ظرف دو روز پس از انتخاب تشکیل جلسه داده، پس از حضور دوسوم مدعوین (حداقل ۱۷ نفر) از بین خود به ترتیب هفت و شش نفر را بعنوان معتمدان اصلی و هفت و شش نفر را بعنوان معتمدان علی‌البدل هیات اجرایی شهرستان و بخش با رای مخفی و اکثریت نسبی آراء انتخاب می‌نمایند.

ماده ۳۵- فرماندار و بخشدار (یا نماینده وی) مکلف است به ترتیب هفت و شش نفر معتمد اصلی را برای شرکت در جلسات هیات اجرائی انتخابات دعوت نماید.

ماده ۳۶- جلسات هیات اجرائی باحضور دوسوم اعضا رسمیت یافته و در صورت استعفا یا غیبت غیرموجه هریک از معتمدین هیات اجرائی در سه جلسه که به منزله استعفا تلقی میگردد، فرماندار یا بخشدار (یا نماینده وی) از اعضای علی‌البدل به ترتیب آراء به جای آنان دعوت خواهد نمود.

تبصره ۱- غیرموجه بودن غیبت با تمویب دوسوم اعضای هیات اجرائی خواهد بود.

تبصره ۲- تصمیمات هیات اجرائی با اکثریت آرای اعضای حاضر معتبر خواهد بود.

تبصره ۳- در صورتی که با دعوت از اعضای علی‌البدل، اکثریت حاصل نگردد، اعضای اداری هیات اجرائی بقیه معتمدان (به ترتیب ۱۱ و ۱۳ نفر) را دعوت نموده تا کسری اعضا را از میان خود انتخاب نمایند.

ماده ۳۷- عضویت هر فرد در بیش از یک هیات اجرائی بطور همزمان ممنوع است.

ماده ۳۸- اعضای اداری هیات اجرائی تازمانی که از سمت اداری خود مستعفی یا برکنار نشده‌اند، شخصا مکلف به شرکت در جلسات هیات اجرائی می‌باشند و غیبت غیرموجه آنان در جلسات هیات اجرائی تمبرد از وظایف قانونی محسوب میگردد و فرماندار یا بخشدار (یا نماینده وی) موظف است بلافاصله پس از غیبت اعضای اداری هیات اجرائی مراتب را با ذکر علت غیبت به مقام مافوق وی اعلام دارد.

تبصره - در صورتیکه فرماندار بدون عذر موجه در جلسات شرکت ننماید بقیه اعضا هیات اجرایی موظفند، موضوع را صورتجلسه کرده و مراتب را به مقام مافوق گزارش نمایند.

ماده ۳۹- هیاتهای اجرایی در اسرع وقت تشکیل جلسه داده و پس از تعیین محل استقرار شعب ثبت نام و اخذ رای، تعداد و محل شعب ثبت نام و اخذ رای را صورت جلسه نموده و یک هفته قبل از روز اخذ رای مبادرت به انتشار آگهی انتخابات حاوی تساریخ برگزاری انتخابات و اوقات اخذ رای و شرایط انتخاب کنندگان و مقررات جزائی و محل شعب ثبت نام و اخذ رای در حوزه انتخابیه می نمایند.

ماده ۴۰- هیاتهای اجرایی برای هر شعبه ثبت نام و اخذ رای ۵ نفر از معتمدین محل را که دارای سواد خواندن و نوشتن باشند انتخاب و جهت صدور حکم به فرماندار و بخشدار حوزه انتخابیه معرفی می نمایند.

تبصره ۱- در صورتی که در محل استقرار شعبه ثبت نام و اخذ رای به تعداد کافی معتمد باسواد نباشد هیات اجرایی می تواند افرادی را از خارج (حتی الایکان از محدوده همان دهستان و بخش) برای آن شعبه انتخاب و به حکم فرماندار یا بخشدار اعزام نماید.

تبصره ۲- اعضای شعب ثبت نام و اخذ رای از بین خود یک رئیس و یک نایب رئیس و سه نفر منشی انتخاب می نمایند.

ماده ۴۱- مأموران انتظامی در حدود قانون موظف به ایجاد نظم و جلوگیری از هرگونه بی نظمی در جریان انتخابات و حفاظت صندوقهای رای می باشند نیروهای نظامی و انتظامی حق دخالت در امور اجرایی و نظارت در انتخابات را ندارند.

ماده ۴۲- هیاتهای اجرایی انتخابات شوراهای اسلامی مسؤول

صحت برگزاری انتخابات حوزه انتخابیه خود می‌باشند.

ماده ۴۳- هیاتهای اجرایی می‌توانند برای بعضی از مناطق که لازم باشد شعب سیار ثبت‌نام و اخذ رای با ذکر مسیر حرکت و محل توقف تعیین نمایند .

ماده ۴۴- هیاتهای اجرایی باید ترتیبی اتخاذ نمایند که یک روز قبل از اخذ رای ، محل ثبت‌نام و اخذ رای آماده باشد.

ماده ۴۵- فرماندار و بخشدار هر حوزه انتخابیه مکلف است پس از وصول دستور وزارت کشور مبنی بر شروع انتخابات و همزمان با تشکیل هیات اجرایی تاریخ مراجعه داوطلبان عضویت در شوراهای اسلامی را ضمن انتشار آگهی به اطلاع کلیه اهالی حوزه انتخابیه برساند.

تبصره ۱- مهلت مراجعه داوطلبان به فرمانداری، بخشداری جهت اعلام داوطلبی هفت روز از تاریخ مقرر در آگهی ثبت‌نام می‌باشد.

تبصره ۲- شرایط انتخاب شوندگان و تاریخ شروع و خاتمه قبول برگ اعلام داوطلبی از طرف فرماندار، بخشدار در آگهی اعلام داوطلبی قید خواهد شد.

ماده ۴۶- هیات اجرایی موظف است به‌منظور احراز شرایط مذکور در مواد ۲۶ و ۲۹ درباره هر یک از داوطلبان عضویت در شورای اسلامی شهر حسب مورد از مراجع ذیربط از قبیل اداره اطلاعات، نیروی انتظامی، دادگستری، ثبت احوال استعلام نماید.

تبصره ۱- چنانچه داوطلبان شرکت در انتخابات شوراهای اسلامی روستا مظنون به داشتن یکی از موارد مذکور در ماده ۲۹ باشند هیات اجرایی مربوط موظف است حسب مورد از مراجع ذیربط مذکور در ماده فوق استعلام نماید.

تبصره ۲- مراجع مذکور در ماده فوق موظف هستند ظرف مدت ۱۰

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره

تاریخ

پیوست

بیتنا

- ۱۵ -

روز از تاریخ وصول استعلام نسبت به موارد استعلام کتبا پاسخ دهند.
ماده ۴۷- هیاتهای اجرائی پس از دریافت نتیجه رسیدگی به سوابق داوطلبان موظف اند ظرف مدت هفت روز به ملاحظیت داوطلبان رسیدگی و نتیجه را اعلام نمایند.

ماده ۴۸- نظر هیاتهای اجرائی شهرستان، بخش مبنی بر تایید یا رد ملاحظیت داوطلبان حسب مورد با تایید هیاتهای نظارت شهرستان، بخش معتبر است و چنانچه ظرف مدت هفت روز از تاریخ دریافت نتیجه رسیدگی به ملاحظیت داوطلبان، هیات نظارت مربوط درباره داوطلب یا داوطلبان نظر خود را اعلام نکند نظر هیات اجرائی ملاک عمل خواهد بود.

ماده ۴۹- بررسی سوابق داوطلبان باید محرمانه انجام گیرد بطوری که موجب هتک حیثیت و آبروی افراد نشود و بررسیها از محدوده موارد مذکور در مواد ۲۶ و ۲۷ و ۲۸ و ۲۹ و ۳۰ این قانون خارج نگردد و افشای هرگونه اطلاعات دریافت شده توسط اعضای هیاتهای اجرائی و یا هر شخص دیگر ممنوع است.

ماده ۵۰- هیاتهای اجرائی مکلف اند در انجام وظایف خود بیطرفی کامل را رعایت نمایند و در صورت تخلف، فرماندار یا بخشدار موظف است با رای اکثریت اعضای هیات اجرائی نسبت به تعویض هر یک از معتمدین هیات اجرائی و در مواردی که انحلال هیات اجرائی ضروری باشد با تایید استاندار و هیات نظارت استان اقدام نماید. تشکیل مجدد هیات اجرائی با رعایت مقررات مندرج در این قانون انجام میگیرد و تصمیمات متخذه هیات اجرائی منحل عنداللزوم وسیله هیات اجرائی جدید قبل از انقضای مهلت قانونی رسیدگی به ملاحظیت داوطلبان قابل تجدید نظر خواهد بود.

تبصره ۱- داوطلبان شرکت در انتخابات شوراهای اسلامی روستا و

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دکتر رئیس

شماره

تاریخ

پوست

بیتعالی

- ۱۶ -

شهرکه صلاحیت آنان در هیات اجرائی رد شده است می‌توانند ظرف مدت ۴ روز از تاریخ اعلام اسامی نامزدهای انتخاباتی شکایت خود را به ترتیب داوطلبان شورای اسلامی روستا به هیات نظارت شهرستان و داوطلبان شورای اسلامی شهر به هیات نظارت استان تسلیم نمایند.

تبصره ۲- شاکیان می‌توانند شکایت خود را ظرف مهلت مقرر به هیات اجرائی مربوط نیز تسلیم نمایند. هیات اجرائی موظف است بلافاصله شکایات دریافتی را به هیات نظارت ذیربط ارسال نماید.

تبصره ۳- هیات نظارت موظف است ظرف مدت ۱۰ روز از تاریخ دریافت شکایات به آنها رسیدگی و نتیجه را به هیات اجرائی مربوط اعلام نماید. نظر هیات نظارت در این خصوص قطعی و لازم الاجرا است.

تبصره ۴- هیات اجرائی موظف است پس از وصول نظریه هیات نظارت، اسامی آن تعداد از داوطلبانی را نیز که صلاحیت آنان مورد تایید هیات نظارت قرار گرفته است از طریق انتشار آگهی به اطلاع اهالی برساند.

ماده ۵۱- فرماندار یا بخشدار یا نمایندگان آنان مکلفاند فهرست اسامی نامزدهای تایید شده انتخابات را ظرف ۳ روز از طریق انتشار آگهی به اطلاع اهالی حوزه انتخابیه برسانند.

ماده ۵۲- هیاتهای اجرائی موظفاند از تاریخ اعلام نهائی صلاحیت داوطلبان تا دو روز پس از اعلام نتیجه اخذ رای انتخابات شکایت واصله را بپذیرند و از تاریخ دریافت شکایات ظرف مدت پنج روز در جلسه مشترک هیات اجرائی و هیات نظارت به آنها رسیدگی و اخذ تصمیم نمایند.

تعالی

- ۱۸ -

تبصره - هیاتهای نظارت شهرستان و بخش حسب مورد موظفاند برای هر شعبه اخذ رای حداقل یک نفر ناظر انتخاب نمایند.

ماده ۵۸- روسای هیاتهای نظارت استان، شهرستان و بخش به ترتیب توسط هیات مرکزی نظارت، هیات نظارت استان و هیات نظارت شهرستان تعیین میشوند و برای آنان حکم صادر میشود.

تبصره - هیاتهای نظارت استان، شهرستان و بخش بلافاصله پس از انتخاب هر کدام جداگانه به دعوت رئیس هیات تشکیل جلسه میدهند و نسبت به تعیین یک نفر نایب رئیس و حداقل یک نفر منشی از بین خود اقدام مینمایند.

ماده ۵۹- تصمیم در مورد گزارشهای هیاتهای نظارت بخش و بازرسان با هیات نظارت شهرستان است و هیات اجرایی مکلف به رعایت نظرات آن هیات در چهارچوب این قانون میباشد.

ماده ۶۰- اعلام نتیجه اخذ رای انتخابات شوراهای اسلامی روستا و دهستان بعهده بخشدار و در انتخابات شوراهای اسلامی شهر به عهده فرماندار خواهد بود.

ماده ۶۱- تایید صحت انتخابات شوراهای روستا و دهستان با هیات نظارت بخش و اعلام آن توسط بخشدار انجام میگردد. در این خصوص چنانچه کسی شکایت داشته باشد ظرف مدت دو روز به هیات نظارت شهرستان ارسال و هیات مذکور ظرف مدت ۱۵ روز نظر نهائی خود را اعلام نمود.

ماده ۶۲- تایید صحت انتخابات شوراهای شهر با هیات نظارت شهرستان است و اعلام آن توسط فرماندار انجام میگردد. در این خصوص چنانچه کسی شکایتی داشته باشد ظرف مدت دو روز به هیات نظارت استان ارسال و هیات مذکور ظرف مدت ۱۵ روز نظر نهائی خود را اعلام خواهد نمود.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره

تاریخ

پیوست

بیت‌الله

- ۱۹ -

ماده ۶۳- توقف یا ابطال انتخابات یک یا چند شعبه اخذ رای در روستاها به پیشنهاد هیات نظارت شهرستان و تایید هیات نظارت استان خواهد بود.

ماده ۶۴- در انتخابات شوراهای اسلامی شهر و شهرک توقف یا ابطال انتخابات یک یا چند شعبه اخذ رای که در سرنوشت انتخابات موثر باشد به پیشنهاد هیات نظارت استان و تایید هیات مرکزی نظارت خواهد بود.

ماده ۶۵- اقدامات هیات نظارت شهرستان و هیات نظارت استان نافی اختیارات هیات مرکزی نظارت نبوده و تصمیم هیات مرکزی نظارت قطعی و لازم‌الاجرا است.

ماده ۶۶- جلسات هیات مرکزی نظارت و هیات نظارت شهرستانها باحضور ۴ نفر از اعضا و جلسات هیاتهای نظارت استان و بخش با حضور کلیه اعضا تشکیل و مصوبات آنان با رای اکثریت اعضا معتبر خواهد بود.

تبصره ۱- در صورت تساوی آرا در تصمیم‌گیریها، تصمیمی را که رئیس جلسه با آن موافقت دارد معتبر است.

تبصره ۲- اعضای هیاتهای نظارت بخش و شهرستان و استان و ناظرین در شعب ثبت نام و اخذ رای باید در انجام وظایف خود بی‌طرفی کامل را رعایت نمایند. در صورت تخلف، فرد متخلف توسط هیات نظارت مافوق برگزار میشود و چنانچه اکثر اعضای هیات نظارت بی‌طرفی کامل را رعایت نکنند هیات متخلف توسط هیات مرکزی نظارت منحل خواهد شد.

ماده ۶۷- هیات مرکزی نظارت بر انتخابات شوراهای اسلامی، به طرق زیر نظارت خود را اعمال می‌نماید:

الف - گزارشهای وزارت کشور و بازرسیهای آن.

ب - اعزام بازرسان مستقل در صورت لزوم برای رسیدگی به شکایات مربوط به هیاتهای اجرایی و مباشرین وزارت کشور.

ج - رسیدگی نهائی شکایات و پرونده‌ها و مدارک انتخابات.

د - تعیین ناظر در تمام هیاتهای مربوط به انتخابات.

تبصره - هیاتهای نظارت بر انتخابات شوراهای اسلامی می‌توانند از کارمندان دولت در جهت نظارت بر انتخابات کمک بگیرند.

ماده ۶۸ - هیاتهای اجرایی موظف‌اند هیاتهای نظارت مربوط را در جریان کلیه مراحل و امور انتخابات قرار دهند.

ماده ۶۹ - در تمام مدتی که انتخابات برگزار می‌شود هیات مرکزی نظارت در سراسر کشور و هیات نظارت استان و شهرستان و هیاتهای بخش در حوزه‌های انتخابیه خود بر کیفیت انتخابات نظارت کامل خواهند داشت و در هر مورد که سوء جریان یا تخلفی مشاهده کنند آنها را به بخشداران و فرمانداران اعلام و آنان موظف‌اند بنا به نظر هیاتهای مذکور طبق قانون انتخابات در رفع نواقص اقدام کنند و هیاتهای نظارت استانها مکلف‌اند مسائل مورد اختلاف را در همان استان حل نمایند و در صورتی که مقامات وزارت کشور نظرات آنان را لحاظ ننمایند مراتب را جهت رسیدگی نهائی به هیات مرکزی نظارت گزارش خواهند کرد.

ماده ۷۰ - نظر هیات مرکزی نظارت در مورد ابطال یا توقف انتخابات در صورت وجود اسناد و مدارک مشبته مبتنی بر قانون انتخابات شوراهای اسلامی کشور قطعی و لازم‌الاجرا است.

ماده ۷۱ - اعتبار لازم جهت نظارت بر انتخابات شوراهای اسلامی کشوری از محل اعتبارات مجلس شورای اسلامی پرداخت خواهد شد.

ماده ۷۲ - وزارت کشور موظف است حداقل یک ماه قبل از صدور دستور شروع انتخابات در هر یک از حوزه‌های انتخابیه مراتب

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره

تاریخ

پدوست

تعالیه

- ۲۱ -

را به اطلاع و تایید هیات مرکزی نظارت برساند.
ماده ۷۳- هیاتهای اجرائی موظف اند یک نسخه از صورت جلسه اقدامات خود را به ناظرین تسلیم نمایند. در هر مورد که وجود امضای هیاتهای اجرائی در قانون انتخابات پیش‌بینی شده است امضای ناظرین نیز لازم است.
ماده ۷۴- دبیرخانه دائمی هیات مرکزی نظارت در کمیسیون شوراها و امور داخلی کشور مجلس شورای اسلامی مستقر می‌باشد.
ماده ۷۵- وزارت کشور به منظور حسن انجام انتخابات می‌تواند مامورینی جهت بازرسی و کنترل جریان انتخابات بطور ثابت یا سیار به حوزه‌های انتخابیه اعزام نماید.

ه - تخلفات

ماده ۷۶ - ارتکاب هرگونه تقلب و تزویر در انتخابات و اعمال خلاف این قانون و آئین‌نامه اجرایی آن از قبیل امور ذیل جرم محسوب می‌شود:

- الف - خرید و فروش رای .
- ب - تقلب و تزویر در اوراق تعرفه یا برگ رای یا صورت‌جلسات .
- ج - تهدید یا تطمیع در امر انتخابات .
- د - رای دادن با شناسنامه جعلی .
- هـ - رای دادن با شناسنامه دیگری .
- و - رای دادن بیش از یک بار .
- ز - اختلال در امر انتخابات .
- ح - کم و زیاد کردن آرا و یا تعرفه‌ها .

تعلبات

- ۲۲ -

- ط - تقلب در رای گیری یا شمارش آرا .
- ی - رای گرفتن با شناسنامه کسی که حضور ندارد .
- ک - توصیه به نوشتن اسم نامزد معین در ورقه از طرف اعضای شعبه اخذ رای یا هر فرد دیگری در محل صندوق رای .
- ل - تغییر و تبدیل یا جعل و یسا ربودن و یسا معدوم نمودن اوراق و اسناد انتخاباتی از قبیل تعرفه و برگ رای، صورت جلسات، تلکسها، تلفنگرامها و تلگرافها .
- م - بازکردن و یاشکستن قفل محل نگهداری و لاک و مهر صندوقهای رای بدون مجوز .
- ن - جابه جایی، دخل و تصرف و یامعدوم نمودن اسناد انتخاباتی بدون مجوز قانونی .
- س - دخالت در امر انتخابات با سند مجعول .
- ع - ایجاد رعب و وحشت برای رای دهندگان یا اعضای شعبه ثبت نام و اخذ رای با سلاح یا بدون سلاح در امر انتخابات .
- ف - دخالت در امر انتخابات با سمت مجعول یا به هر نحو غیر قانونی .
- ص - ممانعت از حضور نمایندگان نامزدها در شعب ثبت نام و اخذ رای .
- ق - عدم رعایت بی طرفی و جانبداری از نامزد انتخاباتی توسط مجریان انتخابات و اعضای هیاتهای نظارت استان، شهرستان و بخش و ناظران شعب ثبت نام و اخذ رای .
- تیمره - چنانچه وقوع جرایم مندرج در ماده فوق موجب گردد تا جریان انتخابات در یک یا چند شعبه ثبت نام و اخذ رای از مسیر قانونی خود خارج شود و در نتیجه انتخابات موثر باشد مراتب جهت اخذ تصمیم به هیات نظارت استان اعلام می گردد .

فصل سوم - وظایف شوراها

- ماده ۷۷ - وظایف و اختیارات شورای اسلامی روستا عبارتست از :
- الف - نظارت بر حسن اجرای تصمیم‌های شورای اسلامی روستا.
 - ب - بررسی و شناخت کمبودها، نیازها و نارسائیهای موجود در روستا و تهیه طرحها و پیشنهادهای اصلاحی و عملی در این زمینه‌ها و ارائه آن به مقامات مسوول ذیربط.
 - ج - جلب مشارکت و خودیاری مردم و همکاری با مسوولین اجرایی وزارتخانه‌ها و سازمانهایی که در ارتباط با روستا فعالیت می‌کنند و ایجاد تسهیلات لازم جهت پیشبرد امور آنها.
 - د - تبیین و توجیه سیاستهای دولت و تشویق و ترغیب روستائیان جهت اجرای سیاستهای مذکور.
 - هـ - نظارت و پیگیری اجرای طرحها و پروژه‌های عمرانی اختصاص یافته به روستا.
 - و - همکاری با مسوولان ذیربط برای احداث، اداره، نگهداری و بهره‌برداری از تاسیسات عمومی، اقتصادی، اجتماعی و رفاهی مورد نیاز روستا در حدود امکانات.
 - ز - کمک رسانی و امداد در مواقع بحرانی و اضطراری مانند جنگ و وقوع حوادث غیرمترقبه و نیز کمک به مستمندان و خانواده‌های بی سرپرست با استفاده از خودیاریهای محلی.
 - ح - تلاش برای رفع اختلافات افراد و محلات و حکمیت میان آنها.
 - ط - ایجاد زمینه مناسب جهت اجرای مقررات بهداشتی و حفظ نظافت و تامین بهداشت محیط.
 - ی - همکاری با نیروهای انتظامی جهت برقراری امنیت و نظم عمومی.
 - ک - ایجاد زمینه مناسب و جلب مشارکت عمومی در جهت

بیت‌الله

- ۲۴ -

- اجرای فعالیتهای تولیدی وزارتخانه‌ها و سازمانهای دولتی.
- ل - جلب مشارکت و همکاری عمومی در انجام امور فرهنگی و دینی.
- م - انتخاب فردی ذیصلاح به سمت دهیار برای مدت چهارسال براساس آیین‌نامه مربوط و معرفی به بخشدار جهت صدور حکم.
- تبصره - عزل دهیار با رای اکثریت اعضای شورای اسلامی روستا براساس آیین‌نامه مربوط انجام میشود و به بخشدار جهت صدور حکم عزل اعلام میگردد.
- ماده ۷۸- وظایف دهیار به شرح زیر میباشد:
- ۱- اجرای تمامی مصوبات شورای اسلامی روستا.
 - ۲- همکاری با نیروهای انتظامی و ارسال گزارش پیرامون وقوع جرائم و مقررات خدمت وظیفه عمومی و حفظ نظم عمومی و سعی در حل اختلافات محلی.
 - ۳- اجرای دستورهای اداری دهدار و اعلام فرامین و قوانین دولتی.
 - ۴- مراقبت و حفظ و نگهداری تاسیسات عمومی و عمرانی و اموال و داراییهای روستا.
 - ۵- همکاری با سازمانها و نهادهای دولتی و ایجاد تسهیلات لازم در جهت ایفای وظایف آنان .
 - ۶- مراقبت در اجرای مقررات بهداشتی و حفظ نظافت و ایجاد زمینه مناسب برای تامین بهداشت محیط.
 - ۷- همکاری موثر با سازمان ثبت احوال در جهت ثبت موالید و متوفیات.
 - ۸- همکاری موثر با مسوولین ذیربط در جهت حفظ و نگهداری منابع طبیعی واقع در محدوده و حریم روستا.
- ماده ۷۹- وظایف و اختیارات شورای اسلامی دهستان به شرح زیر است :

تعالین

- ۲۵ -

الف - بررسی و آگاهی از مشکلات و کمبودهای اجتماعی ، فرهنگی ، آموزشی ، اقتصادی ، عمرانی ، بهداشتی و سایر امور رفاهی دهستان و ارائه طرحها و پیشنهادهای اصلاحی به مسوولین اجرایی منطقه .

ب - همکاری با مسوولین اجرایی به منظور پیشبرد کارها و برنامه‌های عمرانی منطقه از قبیل ایجاد و مرمت راههای اصلی و فرعی دهستان ، برق رسانی ، لوله‌کشی آب آشامیدنی ، کانال کشی آب زراعی ، قنوات ، لایروبی نهرها ، تعمیر مساجد ، زیارتگاهها ، حسینیه‌ها و تکایا و امور مربوط به حفظ و عمران مزارع ، باغها ، مراتع و جنگلها با هماهنگی مسوولین ذیربط منطقه و سازمانهای مملکتی .

ج - همکاری با مسوولین اجرایی کشور و منطقه و شوراهای اسلامی روستایی جهت انجام خدمات عمومی ، انتخابات سراسری و محلی ، سرشماریهای جمعیتی ، زراعی ، دامی ، صنعتی و مانند اینها .

د - همکاری با مسوولین امر برای تهیه و تنظیم شناسنامه دهستان از طریق جمع‌آوری اطلاعات و آمار لازم براساس مشخصات اقتصادی ، اجتماعی ، فرهنگی و منابع طبیعی منطقه .

ه - ایجاد هماهنگی لازم بین شوراهای اسلامی روستایی واقع در دهستان .

و - نظارت بر طرحهای عمرانی منطقه و حفظ و نگهداری و بهره‌برداری از تاسیسات و تجهیزات عمومی و عمرانی ، مزارع و مراتع و جنگلهای خارج از حیطة روستاهای موجود در دهستان .

ز - نظارت بر شوراهای روستایی به منظور رعایت وظایف قانونی .

ح - حکمیت در اختلافات میان دو یا چند روستا یا شوراهای اسلامی روستایی واقع در دهستان بایکدیگر در مواردی که قابل پیگیری قضایی نیست .

تعالی

- ۲۶ -

- ط - پیگیری موارد تجاوز به حقوق عمومی در مواردی که شاکه ندارد از طریق مقامات ذیصلاح .
- ی - رسیدگی به امور عمومی دهستان یا اموری که خارج از حیطه اختیارات و وظایف شوراهای اسلامی روستاست .
- ک - رسیدگی و پیگیری مشکلات اهالی مزارع مستقل و آبادیهای زیر بیست خانوار که فاقد شورای اسلامی روستا میباشند.
- ل - همکاری با دهمدار براساس آییننامه مربوطه.
- م - جلب خودیاری اهالی روستاها جهت تامین هزینههای مربوط به شوراها و اداره دهیارها
- ن - همکاری بانیروهای انتظامی جهت برقراری امنیت و نظم عمومی.
- ماده ۸۰ - وظایف شورای اسلامی شهر بشرح زیر است :
- ۱- انتخاب شهردار برای مدت چهار سال .
- تبصره ۱- شورای اسلامی شهردار است بلافاصله پس از رسمیت یافتن نسبت به انتخاب شهردار واجد شرایط اقدام نماید.
- تبصره ۲- شهردار نمیتواند همزمان عضو شورای شهر باشد.
- تبصره ۳- نصب شهرداران در شهرها با جمعیت بیشتر از دویست هزار نفر و مراکز استان بنا به پیشنهاد شورای شهر و حکم وزیر کشور و در سایر شهرها به پیشنهاد شورای شهر و حکم استاندار صورت میگیرد.
- تبصره ۴- دوره خدمت شهردار در موارد زیر خاتمه میپذیرد :
- الف - استعفای کتبی با تصویب شورا .
- ب - برکناری توسط شورای شهر با رعایت مقررات قانونی.
- ج - تعلیق طبق مقررات قانونی .
- د - فقدان هر یک از شرایط احراز سمت شهردار به تشخیص شورای شهر .

بیتا

- ۲۷ -

- ۲- بررسی و شناخت کمبودها، نیازها و نیازهای اجتماعی، فرهنگی، آموزشی، بهداشتی، اقتصادی و رفاهی حوزه انتخابیه و تهیه طرحها و پیشنهادهای اصلاحی و راه حلهای کاربردی در این زمینهها جهت برنامه ریزی و ارائه آن به مقامات مسوول ذیربط.
- ۳- نظارت بر حسن اجرای مصوبات شورا و طرحهای مصوب در امور شهرداری و سایر سازمانهای خدماتی در صورتی که این نظارت مخل جریان عادی این امور نگردد.
- ۴- همکاری با مسوولین اجرایی و نهادها و سازمانهای مملکتی در زمینههای مختلف اجتماعی، فرهنگی، آموزشی، اقتصادی و عمرانی بنا به درخواست آنان.
- ۵- برنامه ریزی در خصوص مشارکت مردم در انجام خدمات اجتماعی، اقتصادی، عمرانی، فرهنگی، آموزشی و سایر امور رفاهی با موافقت دستگاههای ذیربط.
- ۶- تشویق و ترغیب مردم در خصوص گسترش مراکز تفریحی، ورزشی و فرهنگی با هماهنگی دستگاههای ذیربط.
- ۷- اقدام در خصوص تشکیل انجمنها و نهادهای اجتماعی، امدادی، ارشادی و تاسیس تعاونیهای تولید و توزیع و مصرف، نیز انجام آمارگیری، تحقیقات محلی و توزیع ارزاق عمومی با توافق دستگاههای ذیربط.
- ۸- نظارت بر حسن اداره و حفظ سرمایه و داراییهای نقدی، جنسی و اموال منقول و غیرمنقول شهرداری و همچنین نظارت بر حساب درآمد و هزینه آنها به گونه ای که مخل جریان عادی امور شهرداری نباشد.
- ۹- تحویب آیین نامه های پیشنهادی شهرداری پس از رسیدگی به آنها با رعایت دستورالعملهای وزارت کشور.
- ۱۰- تصویب صورت جامع درآمد و هزینه شهرداری که هرشش ماه یکبار توسط شهرداری تهیه میشود و انتشار آن برای اطلاع عموم و

بیت‌الله

- ۲۸ -

ارسال نسخه‌ای از آن به وزارت کشور.

۱۱- همکاری با شهرداری جهت تصویب طرح حدود شهر با رعایت طرح‌های هادی و جامع شهرسازی پس از تهیه آن توسط شهرداری با تایید وزارت کشور و وزارت مسکن و شهرسازی.

۱۲- تصویب بودجه، اصلاح و متمم بودجه و تفریح بودجه سالانه شهرداری و موسسات و شرکتهای وابسته به شهرداری با رعایت آیین‌نامه مالی شهرداریها و همچنین تصویب بودجه شورای شهر. تبصره - کلیه درآمدهای شهرداری به حساب‌هایی که با تایید شورای شهر دربانک‌ها افتتاح میشود واریز و طبق قوانین مربوطه هزینه خواهد شد.

۱۳- تصویب وامهای پیشنهادی شهرداری پس از بررسی دقیق نسبت به مبلغ، مدت و میزان سود قابل انتظار و ترتیب استهلاك و مصرف وام.

۱۴- تصویب معاملات و نظارت بر آنها اعم از خرید، فروش، مقاطعه، اجاره و استیجاره که بنام شهر و شهرداری صورت می‌پذیرد با در نظر گرفتن صرفه و صلاح و با رعایت مقررات آیین‌نامه مالی و معاملات شهرداری.

تبصره - به منظور تسریع در پیشرفت امور شهرداری، شورا میتواند اختیار تصویب و انجام معاملات را تا میزان معینی با رعایت آیین‌نامه معاملات شهرداری به شهردار واگذار نماید.

۱۵- تصویب اساسنامه موسسات و شرکتهای وابسته به شهرداری با تایید و موافقت وزارت کشور.

۱۶- تصویب لوایح برقراری یا لغو عوارض شهر و همچنین تغییر نوع و میزان آن با در نظر گرفتن سیاست عمومی دولت که از سوی وزارت کشور اعلام میشود.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره

تاریخ

پیوست

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

- ۲۹ -

- ۱۷- نظارت بر حسن جریان دعاوی مربوط به شهرداری.
- ۱۸- نظارت بر امور بهداشت حوزه شهر.
- ۱۹- نظارت بر امور تماساخانه‌ها، سینماها، و دیگر اماکن عمومی، که توسط بخش خصوصی، تعاونی و یا دولتی اداره میشود با وضع و تدوین مقررات خاص برای حسن ترتیب، نظافت و بهداشت این قبیل موسسات بر طبق پیشنهاد شهرداری و اتخاذ تدابیر احتیاطی جهت جلوگیری از خطر آتش‌سوزی و مانند آن.
- ۲۰- تصویب مقررات لازم جهت اراضی غیر محصور شهری از نظر بهداشت و آسایش عمومی و عمران و زیبایی شهر.
- ۲۱- نظارت بر ایجاد کورستان، غسلخانه و تهیه وسایل حمل اموات مطابق با اصول بهداشت و توسعه شهر.
- ۲۲- وضع مقررات و نظارت بر حفرمجاری و مسیرهای تاسیسات شهری.
- ۲۳- نظارت بر اجرای طرحهای مربوط به ایجاد و توسعه معابر، خیابانها، میادین و فضاهای سبز و تاسیسات عمومی شهر برطبق مقررات موضوعه.
- ۲۴- تصویب نامگذاری معابر، میادین، خیابانها، کوچه و کوی در حوزه شهری و همچنین تغییر نام آنها.
- ۲۵- تصویب مقررات لازم به پیشنهاد شهرداری جهت نوشتن هنر نوک مطلب و یا الصاق هنر نوک نوشته و آکھی و تابلو بر روی دیوارهای شهر با رعایت مقررات موضوعه و انتشار آن برای اطلاع عموم.
- ۲۶- تصویب نرخ خدمات ارائه شده توسط شهرداری و سازمانهای وابسته به آن با رعایت آیین‌نامه مالی و معاملات شهرداریها.
- ۲۷- تصویب نرخ کرایه وسایل نقلیه درون‌شهری.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره

تاریخ

پیوست

بیت

- ۳۰ -

۲۸- وضع مقررات مربوط به ایجاد و اداره میدانهای عمومی توسط شهرداری برای خرید و فروش مایحتاج عمومی با رعایت مقررات موضوعه.

۲۹- وضع مقررات لازم در مورد تشریک مساعی شهرداری با ادارات و بناهای ذیربط برای دایر کردن نمایشگاههای کشاورزی، هنری، بازرگانی و غیره.

تبصره ۱- در کلیه قوانین و مقرراتی که انجمن شهر عهده دار وظایفی بوده است شورای اسلامی شهر با رعایت مقررات این قانون بعد از یک سال از تاریخ تصویب جانشین انجمن شهر خواهد بود.

تبصره ۲- وزارتخانهها و موسسات دولتی و وابسته به دولت و سازمانهایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام است موظف اند در طول مدت یک سال مذکور در تبصره فوق با بررسی قوانین و مقررات مربوط به خود هر کجا نامی از انجمن شهر سابق آمده و وظایفی را به آن محول نموده است جهت اصلاح این گونه موارد لایحه اصلاحی به مجلس شورای اسلامی ارائه نمایند.

ماده ۸۱- شرایط احراز تصدی سمت شهردار طبق آییننامه ای خواهد بود که بنا به پیشنهاد وزارت کشور به تصویب هیات دولت خواهد رسید.

ماده ۸۲- چنانچه یک یا چند نفر از اعضای شورای شهر به عملکرد شهردار یا عملیات شهرداری اعتراض یا ایرادی داشته باشند ابتدا توسط رئیس شورا موارد را به صورت روشن به شهردار تذکر خواهند داد. در صورت عدم رعایت مفاد مورد تذکر، موضوع به صورت سوال مطرح میشود که در این صورت رئیس شورا سوال را کتبا به شهردار اطلاع خواهد داد و حداکثر ظرف ده روز پس از ابلاغ، شهردار موظف به حضور در جلسه عادی یا فوق العاده

بیت‌الله

- ۳۱ -

شورا و پاسخ به سوال می‌باشد.

چنانچه شهردار از حضور استنفکاف ورزیده یا پاسخ وی قانع‌کننده تشخیص داده نشود طی جلسه دیگری موضوع مجدداً به صورت استیضاح که حداقل به امضای یک سوم اعضای شورا رسیده باشد، ارائه می‌شود. فاصله بین ابلاغ تا تشکیل جلسه که از طرف رئیس شورا تعیین خواهد شد حداکثر ده روز خواهد بود. شورا پس از طرح سوال یا سوالات و جواب شهردار رای موافق یا مخالف خواهد داد. در صورتی که شورا با اکثریت دو سوم کل اعضا رای مخالف دهد شهردار از کار برکنار و فرد جدیدی از سوی شورا انتخاب خواهد شد.

تبصره - در فاصله بین صدور رای عدم اعتماد و برکناری شهردار و یا خاتمه خدمت شهردار تا انتخاب فرد جدید که نباید بیش از سه ماه به طول انجامد یکی از کارکنان شهرداری با انتخاب شورای شهر عهده دار و مسوول اداره امور شهرداری خواهد بود.

ماده ۸۳- شورای شهر و یا هر یک از اعضا حق ندارند در نصب و عزل کارکنان شهرداری مداخله کنند و یا به آنها دستور بدهند.

ماده ۸۴- کلیه اموال منقول و غیرمنقول در اختیار شورای اسلامی شهر متعلق به شهرداری مربوطه است و نیازهای مالی و تدارکاتی شورا از طریق بودجه شهرداری همان شهر تامین می‌گردد.

ماده ۸۵- به استثنای مواردی که مربوط به شهرداری می‌باشد وظایف شورای اسلامی شهرک همانند وظایف شورای اسلامی شهر خواهد بود.

ماده ۸۶- شورای اسلامی شهر و دهستان می‌توانند نسبت به وضع عوارض متناسب با تولیدات و درآمدهای اهالی به منظور تامین بخشی از هزینه‌های خدماتی و عمرانی مورد نیاز شهر و روستا طبق آیین‌نامه مصوب هیات وزیران اقدام نمایند.

تبصره - اخذ عوارض یک ماه پس از ارسال هر مصوبه به

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره

تاریخ

پدوست

بیت

- ۳۲ -

وزارت کشور قابل وصول است. وزیر کشور می‌تواند در هر مقطعی که وصول هر نوع عوارض را منطبق بر آیین‌نامه مصوب نداند نسبت به اصلاح یا لغو آن اقدام نماید.

ماده ۸۷- شوراها و شوراهای اسلامی شهر و دهستان و روستا موظف‌اند یک نسخه از کلیه مصوبات خود را حسب مورد جهت اطلاع به فرماندار، بخشدار و ده‌دار حوزه انتخابیه خود و سازمانهای مربوط ارسال نمایند.

فصل چهارم - ترتیب رسیدگی به تخلفات

ماده ۸۸- به منظور رسیدگی به شکایات مبنی بر تخلفات و اعتراضات شوراها هیاتهای بنام هیات حل اختلاف و رسیدگی به شکایات به ترتیب زیر تشکیل میشود:

الف - هیات مرکزی حل اختلاف و رسیدگی به شکایات به عضویت یکی از معاونین رئیس جمهور، معاون سیاسی و اجتماعی وزارت کشور، یکی از معاونین رئیس قوه قضائیه به انتخاب رئیس این قوه، یکی از معاونین دادستان کل به انتخاب دادستان کل، ۳ نفر از نمایندگان مجلس شورای اسلامی (دو نفر از اعضای کمیسیون شوراها و امور داخلی کشور و یک نفر از اعضای کمیسیون اصول ۸۸ و ۹۰ قانون اساسی).

ب - هیات حل اختلاف و رسیدگی به شکایات استان به عضویت استاندار، عالیترین مقام قضائی استان، دو نفر به انتخاب هیات مرکزی حل اختلاف و رسیدگی به شکایات و یک نفر از اعضای شورای اسلامی شهر مرکز استان به انتخاب شورا.

تبصره ۱- در صورتی که موضوع مورد رسیدگی مربوط به شورای شهر

بیتنا

- ۳۳ -

مرکز استان باشد ، نماینده شورای شهر دیگری که از حیث جمعیت بزرگترین شهر استان محسوب میشود عضویت خواهد داشت.

تبصره ۲- هیات حل اختلاف و رسیدگی به شکایات استان در صورت نیاز و باتایید هیات مرکزی حل اختلاف و رسیدگی به شکایات میتواند نسبت به تشکیل هیات حل اختلاف و رسیدگی به شکایات شهرستان مرکب از سه نفر به انتخاب هیات استان اقدام نماید.

تبصره ۳- دبیرخانه هیات مرکزی در وزارت کشور میباشد و معاون سیاسی و اجتماعی وزیر کشور بعنوان دبیر هیات خواهد بود.

هیات در اولین جلسه یک رئیس و یک نایب رئیس از بین خود انتخاب خواهند نمود.

ماده ۸۹- در صورتیکه مصوبات شوراهامغایر باوظائف و اختیارات قانونی آنها و مغایر قوانین عمومی کشور باشد مسوولان اجرائی مربوطه میتوانند با ذکر مورد و بطور مستدل حداکثر ظرف ده روز از تاریخ ابلاغ مصوبه اعتراض خود را به اطلاع شورا رسانده و درخواست تجدیدنظر نمایند. شورا موظف است یک هفته از تاریخ وصول اعتراض تشکیل جلسه دهد و به موضوع رسیدگی و اعلام نظر نماید. در صورتی که شورا در بررسی مجدد از رای قبلی خود نسبت به مصوبه مورد اختلاف عدول ننماید موضوع به هیات حل اختلاف استان ارجاع میشود. هیات مزبور مکلف است ظرف ۱۵ روز به موضوع رسیدگی و اعلام نظر نماید. نظریه این هیات در صورتیکه در جهت لغو مصوبات شورای شهرها باشد در صورت تایید هیات مرکزی حل اختلاف قطعی و لازم الاجراء خواهد بود.

ماده ۹۰- هرگاه شورا اقداماتی برخلاف وظایف مقرر یا مخالف مصالح عمومی کشور و یا حیف و میل و تصرف غیرمجاز در اموالی که وصول و نگهداری آنها به نحوی به عهده دارد انجام دهد

تعالی

- ۳۴ -

به پیشنهاد کتبی فرماندار موضوع جهت انحلال شورا به هیات حل اختلاف استان ارجاع میگردد و هیات مذکور به شکایات و گزارشها رسیدگی و در صورت احراز انحراف هر یک از شوراهای روستاها، آنرا منحل مینماید. و در مورد سایر شوراها در صورت انحراف از وظائف قانونی، بنا به پیشنهاد هیات استان و تصویب هیات حل اختلاف مرکزی منحل میگرددند.

تبصره - هر یک از شوراهای منحل شده در صورت اعتراض به انحلال میتوانند به دادگاه صالح شکایت نمایند و دادگاه مکلف است خارج از نوبت به موضوع رسیدگی و رای قطعی صادر نماید.

ماده ۹۱- سلب عضویت در مورد اعضا شوراهای روستا و دهستان و شهرک، با تصویب هیات حل اختلاف استان و در مورد شورای شهرها با پیشنهاد هیات حل اختلاف استان و تصویب هیات حل اختلاف مرکزی خواهد بود.

فرد یا افرادی که سلب عضویت میگرددند میتوانند به دادگاه صالح شکایت نمایند. دادگاه مذکور خارج از نوبت به موضوع رسیدگی و رای آن قطعی و لازم الاجراء خواهد بود.

فصل پنجم - سایر مقررات

ماده ۹۲ - در حوزه‌هایی که انتخابات آنها براساس ماده ۹۳ متوقف یا طبق مواد ۶۳ و ۶۴ باطل یا براساس ماده ۹۰ این قانون، شورای آن منحل شده است، انتخابات برای تشکیل شورا باید حداکثر ظرف دو ماه برگزار شود.

ماده ۹۳ - در حوزه‌های انتخابیه‌ای که به علت بروز حوادث غیرمترقبه و مسائل سیاسی و امنیتی برگزاری انتخابات امکانپذیر

بیت

- ۳۵ -

نباشد انتخابات آن حوزه‌ها تارفع موانع مستوقف میشود. تشخیص این موانع با وزیر کشور و تصویب هیات مرکزی نظارت می‌باشد. ماده ۹۴ - هرگاه انتخابات هر یک از شوراهای شهر و شهرک و دهستان بنا به دلایل ذکر شده متوقف و یا پس از تشکیل طبق مقررات قانونی منحل شود تا برگزاری انتخابات مجدد و تشکیل شورای جدید، استاندار جانشین آن شورا خواهد بود.

تبصره ۱ - جانشین شورای شهر تهران، وزیر کشور خواهد بود.

تبصره ۲ - جانشین شورای روستا، شورای دهستان می‌باشد.

ماده ۹۵ - کلیه وزارتخانه‌ها، سازمانها، ادارات دولتی و موسسات وابسته به دولت و نهادها و کلیه سازمانهایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام است موظفند حسب درخواست وزارت کشور، استانداران، فرمانداران و بخشداران، کارکنان و سایر امکانات خود را تا خاتمه انتخابات در اختیار آنان قرار دهند. مدت همکاری کارکنان مذکور جزو مأموریت نامبردگان محسوب خواهد شد.

ماده ۹۶ - هزینه برگزاری انتخابات شوراها از شمول قانون محاسبات عمومی مستثنی است.

ماده ۹۷ - سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران مکلف است برنامه‌های آموزشی انتخاباتی را که وزارت کشور و شوراهای نظارت انتخابات ضروری تشخیص می‌دهد، همچنین کلیه اعلامیه‌ها و اطلاعیه‌های مربوط به انتخابات را از شبکه سراسری یا محلی صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران پخش نماید.

تبصره - کلیه وزارتخانه‌ها و سازمانها و نهادها و موسسات دولتی موظفند به منظور توجیه و آگاه نمودن مردم از چگونگی انتخابات شوراها، با وزارت کشور همکاری نمایند.

ماده ۹۸ - رسیدگی به تخلفات مأمورین نظامی و انتظامی از

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره ۳۸۱
تاریخ ۹ آذر ۷۶
پدوست

بیت الله

- ۳۶ -

مغاد این قانون حسب مورد برعهده هیاتهای رسیدگی به تخلفات مامورین مزبور مندرج درقوانین مربوطه خواهد بود.

ماده ۹۹ - نحوه فعالیت‌های تبلیغاتی انتخابات ، مدت زمان تبلیغات ، محدودیتها و ممنوعیتها وسایر شرایط ومقررات مربوط را آئین‌نامه اجرایی این قانون تعیین خواهد نمود.

ماده ۱۰۰ - حداکثر ظرف یک سال پس از تصویب این قانون، کلیه شوراها درسراسر کشورباید تشکیل شده باشد.

ماده ۱۰۱ - کلیه قوانین مربوط به انجمن شهر سابق ، تشکیلات و انتخابات شوراهاى اسلامی کشوری که قبل از تصویب این قانون وضع شده‌اند و سایر قوانین مغایر لغو می‌گردند.

تبصره - کلیه وجوه و سپرده‌های انجمنهای منحل شده و شهرستان نزد بانکها و نیز اموال منقول و غیرمنقول آنها حسب‌مورد در اختیار شوراهاى اسلامی روستا و شهر قرار می‌گیرد تا درجهت عمران و آبادی و مصالح مردم همان محل صرف گردد.

ماده ۱۰۲ - وزارت کشور مسوول اجرای این قانون است و موظف است ظرف دو ماه آئین‌نامه‌های اجرایی مورد نیاز را تهیه و هیات وزیران موظف است ظرف مدت سه ماه پس از تصویب این قانون خارج از نوبت آئین‌نامه‌های مذکور را تصویب نماید.

لایحه فوق مشتمل بر یکمصد و دو ماده و پنجاه و شش تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ سوم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.ع

علی‌اکبر ناطق‌نوری
رئیس مجلس شورای اسلامی